

SOUDNÍ LÉKAŘSTVÍ

a

INTENZIVNÍ MEDICÍNA

HEJNA P., VOJTÍŠEK T.

ÚSTAV SOUDNÍHO LÉKAŘSTVÍ LF UK A FN HRADEC KRÁLOVÉ

ÚSTAV SOUDNÍHO LÉKAŘSTVÍ FN U SV. ANNY V BRNĚ A LF MU

SOUDNÍ LÉKAŘSTVÍ

Interdisciplinární paraklinický medicínský obor, jehož základním úkolem je aplikace poznatků medicínských věd na poli práva a podíl na ochraně veřejného zdraví.

Náplň:

- **Provádění zdravotních pitev** v případě náhlých, nečekaných a násilných úmrtí a **soudních pitev** na žádost orgánů činných v trestním řízení; v obou případech s podporou řady laboratorních oborů s dominancí soudní toxikologie
- **Expertní (znalecká) činnosti** – hodnocení poškození zdraví osob následkem trestného činu (živých i zemřelých, případně s prohlídkou živých osob, posuzování poškození zdraví za účelem stanovení výše náhrady škody...

POSLEDNÍ DIAGNÓZA

Intenzivní medicína

cílem obnova, udržení a posílení základních životních funkcí, a tím návrat kriticky nemocného anebo ohroženého jedince do stabilizovaného stavu

NE VŽDY ÚSPĚCH

PITVA

PITVA

Kdy se v České republice provádí pitva?

Ochrana lidského těla po smrti

- § 113 občanského zákoníku (č. 89/2012 Sb.)
 - (1) Člověk má právo rozhodnout, jak bude po jeho smrti naloženo s jeho tělem.
 - (2) **Provést pitvu nebo použít lidské tělo po smrti bez souhlasu zemřelého lze jen, pokud tak stanoví jiný zákon.**
- zejména zák. č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách (patologicko-anatomické pitvy)
- zák. č. 141/1961 Sb., trestní řád (soudní pitvy)

Prohlídka těla zemřelého

Provádí se **vždy** (bez ohledu na místo úmrtí), jejím účelem je:

1. zjištění smrti
2. zjištění pravděpodobného data a času smrti
3. zjištění pravděpodobné příčiny smrti
4. určení, **zda bude provedena pitva**
5. v rámci prohlídky se provede *označení těla zemřelého*

Prohlídku těla zemřelého vykonává výhradně lékař!

Prohlídka těla zemřelého

Povinnost zajistit **prohlídku těla zemřelého** má při úmrtí **mimo zdravotnické zařízení**:

- registrující praktický lékař (pro dospělé, pro děti a dorost)
- lékař LPS, nebo lékař/poskytovatel na základě smlouvy s krajem (*např. 1. KORONERSKÁ, s.r.o.*)
- **lékař zdravotnické záchranné služby** (při poskytování přednemocniční neodkladné péče)

Při úmrtí **ve zdravotnickém zařízení** má tuto povinnost nemocniční lékař

Prohlížejí lékař – oznamovací povinnost vůči Policii ČR !!!

Prohlížejí lékař informuje PČR, jde-li o:

1. podezření, že úmrtí bylo způsobeno trestným činem nebo sebevraždou;
2. zemřelého neznámé totožnosti;
3. úmrtí, ke kterému došlo za nejasných okolností

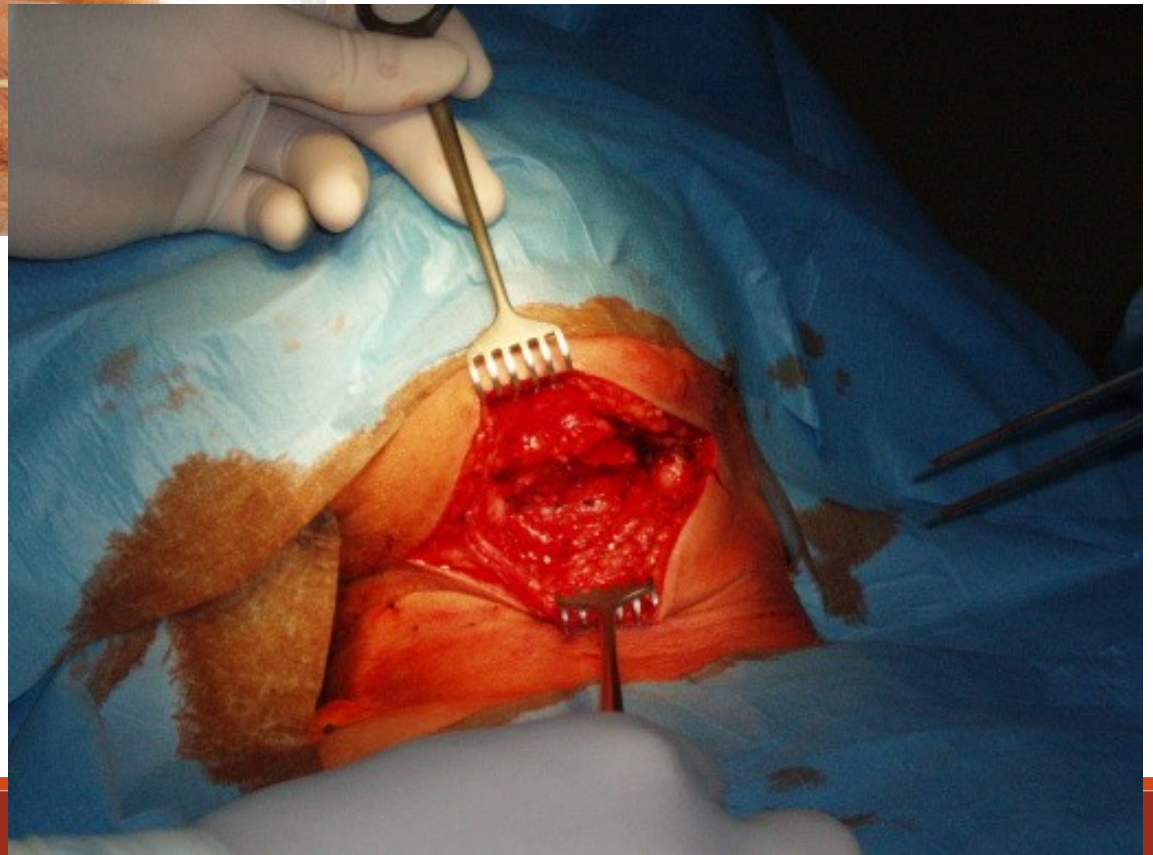
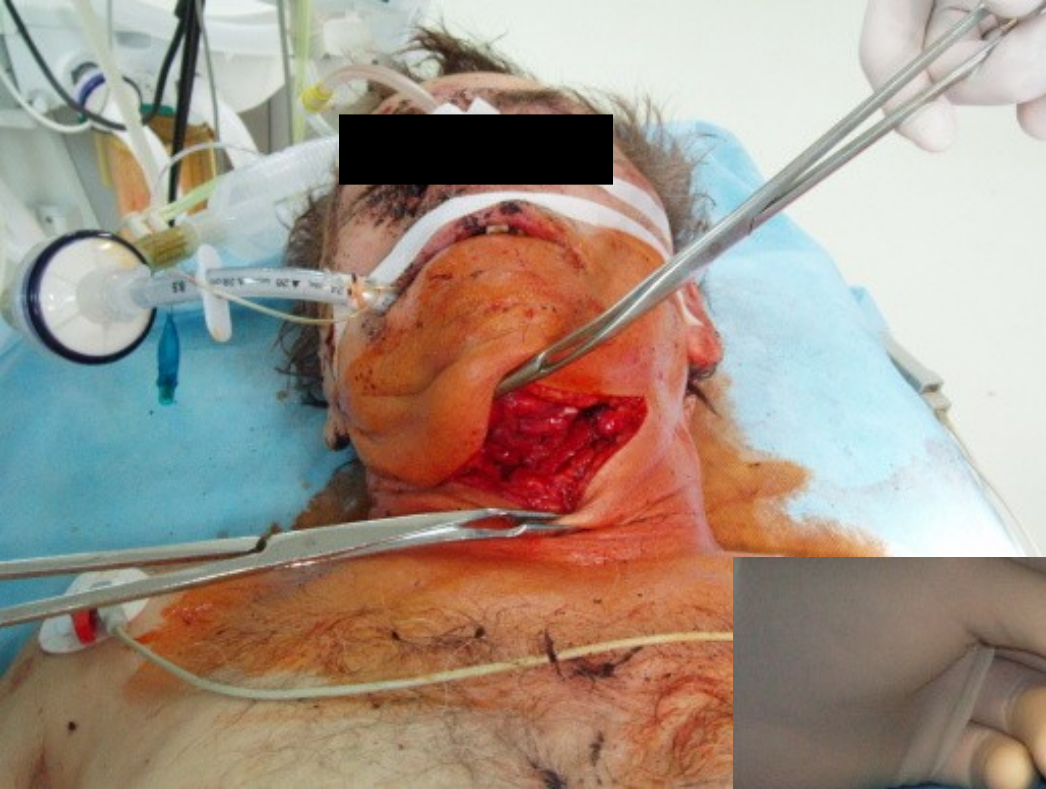
Tato povinnost platí i pro úmrtí v nemocnici!!!

FORENZNÍ KONTEXT

„Živým dlužíme respekt, mrtvým dlužíme pravdu.“

Francois Marie Arouet Voltaire

V případě újmy na zdraví vlivem **hostilního jednání druhé osoby, resp. vlivem působení jiných zevních vlivů** dochází ke vzniku rozličných úrazových a reaktivní změn lidského těla (např. podkožních krevních výronů na krku, tečkovitých krevních výronků na kůži obličeje, poranění obranného charakteru apod.), které mají značný strategický význam pro následnou soudnělékařskou kvalifikaci újmy na zdraví. U živých i zemřevších poškozených mohou být tyto nálezy **modifikovány dobou přežívání, rozvíjejícími se komplikacemi základní poruchy zdraví, poskytovanou super-specializovanou léčbou či resuscitačním úsilím.**

Typy pitev - graficky

Absolutně povinné

AP

Relativně povinné z odborných důvodů

RPOD

Relativně povinné z důvodu nesouhlasu s pitvou

RPNS

POZOR!: všechny pitvy relativně povinné z důvodu nesouhlasu s pitvou jsou současně relativně povinné i z odborných důvodů!!!
(Nikoliv naopak!)

Povinné patologicko-anatomické pitvy

a) u žen, které zemřely v souvislosti s těhotenstvím, porodem, potratem, umělým přerušáním těhotenství nebo v šestinedělí

RPNS

b) u plodů z uměle přerušovaných těhotenství provedených z důvodů genetické indikace nebo indikace vrozené vývojové vady plodu

RPNS

c) u dětí mrtvě narozených a u dětí zemřelých do 18 let věku

RPNS

d) u pacientů, kteří zemřeli při operaci, při nechirurgickém intervenčním výkonu, v souvislosti s komplikací navazující na operaci nebo nechirurgický intervenční výkon nebo při úvodu do anestézie

AP

e) jestliže byl z těla zemřelého proveden odběr orgánu pro účely transplantací, tkání nebo buněk pro použití u člověka nebo odebrána část těla pro výzkum nebo k výukovým účelům

AP

Povinné patologicko-anatomické pitvy

f) v případě, že k úmrtí došlo v souvislosti se závažnou nežádoucí příhodou při klinickém hodnocení humánního léčivého přípravku nebo s nežádoucí příhodou při klinických zkouškách zdravotnického prostředku nebo v souvislosti s ověřováním nových poznatků použitím metod, které dosud nebyly v klinické praxi na živém člověku zavedeny, nebo v případě podezření na tyto skutečnosti

AP

g) v případě podezření, že k úmrtí došlo v souvislosti s odběrem orgánu za účelem transplantace nebo tkání nebo buněk pro použití u člověka

AP

h) v případě, kdy není dostatečně objasněna příčina smrti, základní nemoci, dalších nemocí nebo jejich komplikací nebo klinická diagnóza

RPOD

Povinné pitvy zdravotní

a) při náhlých a neočekávaných úmrtích, jestliže při prohlídce těla zemřelého nedošlo ke stanovení příčiny smrti nebo nebyla příčina smrti dostatečně objasněna

RPOD

b) při všech násilných úmrtích včetně sebevraždy

RPNS

c) při podezření, že úmrtí může být v příčinné souvislosti s nesprávným postupem při poskytování zdravotních služeb, které vyslovil zdravotnický pracovník zúčastněný na poskytování zdravotních služeb, lékař, který provedl prohlídku těla zemřelého, nebo osoba blízká zemřelému

AP

d) při podezření, že úmrtí mohlo být způsobeno v souvislosti se zneužíváním návykových látek

RPNS

e) u osob, které zemřely ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence

AP

KAZUISTIKA ÚPLNÝM ZÁVĚREM

- 40letý muž nalezen mrtev v bytě, který obýval se svým spolubydlícím.

Zevní prohlídka:

- Oděrky kůže na čele, dolním víčku pravé oka, nose a levém lokti.
- Krevní podlitina na levém stehně.

KAZUISTIKA ÚPLNÝM ZÁVĚREM

Vnitřní prohlídka:

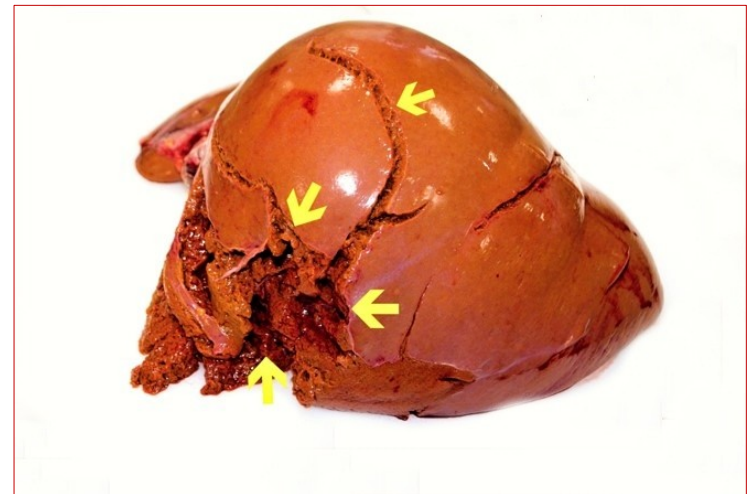
- Splývající trhliny jater.
- Krev v dutině břišní (1500 ml).
- Těžká steatosa jater.

Alkohol:

- 3,55 g/kg.

Příčina smrti:

- Úrazově-krvácivý šok při poranění jater a zakrvácení dutiny břišní.
- Akutní intoxikace alkoholem významný zátěžový faktor podílející se na nástupu smrti.

KAZUISTIKA ÚPLNÝM ZÁVĚREM

Mechanismus:

- Tupé násilí nejméně střední intenzity směřující proti rozhraní hrudníku a břicha zprava.
- Nejčastěji aktivně při nakleknutí, našlápnutí či naskočení na trup poškozeného.

Spolubydlící se pokoušel o laickou KPR poté, co poškozený upadl do bezvědomí.

KAZUISTIKA ÚPLNÝM ZÁVĚREM

KAZUISTIKA ÚPLNÝM ZÁVĚREM

Rekapitulace:

- Spolubydlící naklekl oběma koleny do oblasti žeberních oblouků poškozeného a následně prováděl stlačování bočních a střední části hrudníku, což plně koresponduje se vznikem utrpěného poranění jater.
- Ztukovatění jater, které je charakteristické jejich křehkostí, se mohlo na vzniku poranění podílet tím, že poranění mohlo vzniknout již střední intenzitou působícího tupého násilí.
- Akutní intoxikace alkoholem mohla potencovat intenzitu krváčení.

PŘÍPAD BYL ODLOŽEN.

Děkuji za pozornost.

